Խե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 79 — ՓԵՏՐՈՒԱՐ 26/10 ՄԱՐՏ 1897 — 6 ՇԷՎՎԱԼ 1314 — ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

در علیه ده غلطه ده (ماسیس) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ իցէ զրուութիւն պէտք է ուղղել Առ Խմբագրութիւն

ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԳՐՈՑ

Նորատունկեան խան ՂԱԼԱԹԻԱ, Կ. ՊՈԼԻՍ

Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues aux Bureaux du journal

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դրկն. արժ.	75
» »	Վեցամսեայ	» »	40
Դաւառներու »	Տարեկան	» »	100
» »	Վեցամսեայ	» »	50
» »	Եռամսեայ	» »	25
Ստար երկրի »	Տարեկան	ֆրանք	25
Ռուսիոյ »	»	ռուբլի	10

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կընդունուի. 115 գրուշի փուլը 100 գրուշի հաշուով:

10 ՓԱՐԱ — ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԶԵՌԱԳՐԵՐՈՒ ՄԵԹՈՏԱՒՈՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

Գիտենք որ Ղալաթիոյ Ազգ. Մատենադարանը, որու բանալին Ազարէկեան Մարկոս Էֆ.ին յանձնուած է, բաւական ձեռագրեր կը պարունակէ, և եթէ հարկ ըլլայ գիտական մեթոտով զննութիւն մ'ընել այս ձեռագրերու մասին՝ Ազարէկեան Էֆ. իր կողմէ, կը կարծենք, աշակցութիւն չի խնայեր։ Սակայն միւս կողմէ Պոլսոյ եկեղեցիներու մէջ կրնան գտնուիլ ձեռագրեր, թաղուած փայտիներու տակ և փտելու սահմանուած։ Ջանանք խնամով քննել, նշանակել և կարուստէ ազատիլ դարձ մ'է, կարեւոր գործ մը։ Ասոնցմէ աշխատութիւն մը զոր Ս. Պատրիարք Հօր հրամանով, ստանձնած է Դ. Էֆ. Խաչեան, ուսուցիչ։ Շատեր թերեւս խորհին թէ այդ ձեռագրեր շատ անգամ քրքրուած, կրօնական սովորական արտագրութիւններ են, զուրկ որևէ նորութենէ, պատմական շահեկանութենէ։ Այս սխալ մտածումը պատճառեցած է որ թէ հոս թէ դաւառներ կոստին ոչնչանան հարիւրաւոր ձեռագրեր։ Ցեսած եմ քահանայ, վարդապետ, վարժապետներ որ ձեռագրի մը մէջ փնտռած են մինակ յիշատակարան մը կամ պատմական տեղեկութիւններ, ու երբ չեն գտած, մէկ կողմ նետած են զայն իբրեւ անպէտ և տուած են ձեռագիրը պահողին այն գաղափարը թէ, կարեւորութենէ զուրկ գրուած մ'է այդ։ Հետեւանքը՝ փճացում։ Սակայն այսօր գիտութիւնը, ամենէն ոչինչ համարուած ձեռագրի մը մասին ալ, մեր առջեւ կը բանայ աշխատութեան ու դիտողութեան ասպարէզ մը։ Այդ ձեռագրերու մէջ գտնուած պատկերներու, ծաղկեկաղ գլխագրերու, սովորական գրերու, գործածուած մելանին, մագաղաթին, թուղթին, խորհրդանշաններուն, կազմուածքին, կողերուն և գտնուած կազմող նիւթին տեսակը նկատի առնելով, ճշդիւ ու խրդճամիտ ուսումնասիրութիւններով մը և չափերով գտնուած երեւան հանելով, հայ հնագրութեան (paléographie) վրայ լոյսը կը սփռենք։ Մեր մէջ սա տեղեկանական կարծիքը գոյացած է թէ ձեռագրերը երկու կերպով կրնան ուշադրութեան արժանի ըլլալ. կրօնական ու պատմական տեսակէտով։ Հիմա թօթուելով այդ նեղ մտածումը ամէն մարդ պիտի տեսնէ որ ազգագրական և գեղարուեստական տեսակէտով մենք շատ բաներ կը սպասենք մեր ձեռագրերէն։ Աւելցուցէ՛ք ասոնց վրայ բազդատական ուսումնասիրութիւնը, որ այսօր հիմերը կը խախտէ մեր հին պաշտելի պատմագիրներուն ու իմաստասէրներուն, բանաստեղծութեան ու խեղաթիւրումներու նոր նոր յայտնութիւններ երեւան բերելով։ Ուրեմն պէտք է համոզուիլ որ ամէնէն աննշան ձեռագիրը, ձեռագրի կտորը, թանկագին նշխար մ'է, որ կարող հնագէտի մը ու բազդատողի մը համար կրնայ անակնկալ յայտնութիւններ ներփակել, հնագրական և պատմական տեսակէտով։ Խօսքերնիս մասնաւորելով կը փափաքէինք, կը խնդրէինք որ Պոլսոյ եկեղեցիներուն մէջ գտնուած ձեռագրերու ցուցակը կազմուած ատեն, քարոզիչները, քահանաները, թաղականութիւնը ամէն դիւրութիւն ընծայէին։ Ապէ զատ կրնան գտնուիլ անհատներ որ իրենց տանը մէջ պահած ըլլան ձեռագրեր. ասոնք կրնան իմացնել և իրենց ձեռագիրը խուզարկողին տրամադրութեանը տակ դնել, պարզապէս ձեռագիրը քննելու ու չափերը առնելու համար։ Քննողը իր ցուցակին մէջ պիտի նշանակէ թէ այսինչ մարդը, այսինչ ձեռագիրը ունի։

Այս տեսակ աշխատութեան մը մէջ, տարակոյս չկայ, գիտական մեթոտով առաջնորդուելու է. այս մեթոտը արդէն գծած են Մխիթարեանները։ Օրինակները կրնան առաջնորդ ըլլալ մեր դաւառացի բանասէր խոյդրիներուն ալ։

«Հանդէս ամսօրեայ» իր Մարտ թիւ 3ին մէջ «ակնարկ մը հայ հնագրութեան վրայ» շահեկան ուսումնասիրութիւն մը սկսած է։ Սատրապրոզը Հ.Ե.Տ. սրչափ ալ կը խոստովանի թէ իր գրութիւնները «պարզ դիպուածի արդիւնք»են, ոչ «իրրեւ յատուկ ուսումնասիրութիւն» բայց ատ արդէնք մը չէ որ շատեր, մեր բացատրած գաղափարէն մեկնելով, օգտուին այդ ուսումնասիրութենէն, որ ինչպէս կերեւի մէջ պիտի բերէ ազգային և օտար հնագէտներէ բաւական փոխանակներ որ կրնան առաջնորդել խուզարկող մտքերը։

Հայր Ալիշան միս մինակ հսկայ համագրութիւններ ըրած է։ Մեր զաւառացիներու այս տեսակ աշխատութիւնները կը ճոխացնեն ազգ. համագրութիւնը և ազգ. հնագրութեան ու հընախօսութեան թանկագին ապացոյցներ ու նիւթեր կը հայթայթեն։

ԴԱՍԸ

(Մեր մասնաւոր թղթակցէն)

Ռուսաստան ընթերցարանը. իր դիտողութիւնները. — Պատուելի Ամիրխանեանց. — Գերմանիա որքէր պանելու համար իր ըրած ջանքերը. — Տղաներ է անոնց ծնողք. — Արքելիներ. — Ամիրխանեանցի վերջին որոշումը։

Մեր ընթերցարանին մէջ գրուած է Դիտողութեանց տետր մը. հոն այցելուներ իրենց տպաւորութիւններն ալ կարձանագրեն։ Օր մը ձեռքս կինայ այդ տետրակն ու կը թղթատեմ զայն ժամանցի համար. անոր մէջ կան իմաստալից դիտողութիւններ կամ անիմաստ ճոռոմբանութիւններ. ամանք ջանացած են իրենց մտաւոր ամբողջ կարողութիւնը հոն թափելու, պարապ, թեթեւցած գառնալու դիտաւորութեամբ կարծես, ուրիշներ իմաստի կամ տաք սիրտներ գտած են այլոց՝ իրենց անծանօթներուն՝ գրածներուն մէջ և ահա «ծանօթ» «անծանօթ» ստորագրութեամբ «վիճաճառներու հեղեղի մը կը հանդիպիս որ կը բէր։ կը տանի զիս մինչեւ հռետորական ճառի մը, որուն ներքեւ, իբր ըստորագրութիւն, կը կարդամ. Ամիրխանեանց։ Պատուելին կը բացատրէ թէ տարբեր բաներ են Կրթութիւն և Դիտութիւն, թէ լա՛ւ է գիտուն չլինել, քան թէ անկիրթ լինել, կամ աւելի լաւ է կրթեալ լինել առանց գիտուն լինելու, իսկ միանգամայն թէ՛ Կրթութիւն և թէ՛ Դիտութիւն լաւագոյն են։ Եւ կը յաւելու թէ այս ճշմարտութիւնները ինք վերջերս Ռուսաստանի մէջ սովրեցա— իր ալեւոր հասակին մէջ։

* * *

Անցեալ տարւոյ վերջերը Ամիրխանեանց Գերմ. բարեգործական ընկերութեան մը կողմէ Պուլկարիա ուղարկուեցաւ դպրոցականներու վիճակն ուսումնասիրելով տեղեկագրելու, որպէսզի ընկերութիւնն իր նպաստի ձեռը այնպիսի մի վիճակի դնէ. որ մշակաց բարիք մը լինի բարերարներուն։

Պատուելի Ամիրխանեանց Ռուսաստանէն սկսաւ իր այցելութեանց շարքը և որպէս զի ժողովրդեան կարենայ հագորդել իր առաքելութեան նպատակը, ընթերցարանի սրահն իր տրամադրութեան տակ դրուեցաւ բանախօսութեան մը համար։ Որոշեալ օրը խուռն բազմութիւն դիմած էր ընթերցարան ու արդարեւ կը հանդիպէինք հոն դէմքերու, որ մինչեւ այն ժամանակ ոչ դրած չէին բնաւ անոր սեմէն ներս։ Հասկ ուրեմն բանախօսը բեմը կերթէ, կը խօսի հանդարտ ու սրոշ, կրօնական նիւթեր բնաւ չեն չօշափեր իր խօսքերը։ Ունկընդիրները կը խլրտին. չափազանց կասկածներ կը սկսին դիտողութիւններ ընել, տարբեր կարծիքներ իրարու կը բախին, ազմուկը կը բարձրանայ և ունկընդրութիւնը կոչտ երեւոյթ մը կառնէ։ Ճառախօսը կը ստիպուի թողուլ այդ ազմուկալից վայրը և իրեն եկած ոյն անօրինակ հրաւէրէն զժգոհ՝ իր տրամն ամբողջ ցաւը կը թափէ..... ընթերցարանին Դիտողութեանց տետրին մէջ։

Այն միջոցները մի քանի օր խօսակցութեան նիւթ կը մատակարարէ քաղաքին և ես մեծ-ազգի մը հետ խօսած ժամանակս կրսեմ.

— Շատ անքաղաքավար վարուեցանք։

— Ուրիշ կերպ չէր կրնար ըլլալ։

— Ինչու։

— Ատանք խանդարիլէն, վռնտելէն զատ ուրիշ ճար չկար, ան կար մեր մէջ որ անոր հետ հակաճառէր, մենք խմացանք առաջուընէ, անիկայ շատ խելացի, փիլիսոփայ մարդ է հղեր, անոր զիմացը ամէն մարդ կը պապանձի եղեր։

—Անպատճառ հակաճառիլ պէտք չէր սակայն։

Եւ կը ժպտիմ։ Խօսակիցս հաւանութեան ժպիտ մը համարի զայն, զոհ իր բացատրութենէն։ Զի նկատեր թէ ամբողջ արդահատանք մը կը պատկայ աչքերէս այդ մտածելու խեղճ կերպին վրայ։

Անպատճառ հակաճառիլ պէտք է։ զե՞ր։..։

Իսկ Պատուելի Ամիրխանեանց աւելի եռանդով իր գործը յառաջ կը մղէ. կը շրջի Վառնա, Պուրկազ, Շումլա, Ֆիլիպէ, Սոֆիա և այլուր, կը հանդիպի ծնողքներ, որպէսզի իրեն յանձնեն իրենց զաւակները. Գերմանիա պիտի տանի զանոնք, ուր պիտի կրթուին, մարդ պիտի դառնան, մասնաւորներ իրենց տուներու մէջ պիտի խնամեն զանոնք, իբր որդեկիր։ վերջապէս իր տարածներէն և ա՛չ մին աւելի զմբաղդ կեանք պիտի վարէ. քան ինչ որ կը վարէ այժմ իր ծնողաց մօտ։ Բայց ինչ որ նշանակելի է. Ամիրխանեանց կը հետապնդէ մանուկներու և պատանիներու հետեւէն, որոնց քով ծնողական կամ տոհմային սիրոյ կապերը շատ թոյլ են, որոնց համար աւելի քաղցր է օտարի մը կողմէ ընդայաւած չաքարիկ մը քան մայրական ժպիտը։ Իսկ ծնողքները չուարած, երեսուն դիրար չլատող դպացմանց միջեւ, վերջապէս կը հրաժարուին ճարտասան քարոզչին խօսքերէն, խոստումներէն, կը համոզուին և Պատուելի Ամիրխանեանց կը յաջողի 25ի շափ անչափահաս որբցուներ ժողվել և երբ կը պատրաստուի իր աւարին հետ մեկնելու Վառնայէն, երիտասարդութիւնը կը միջամտէ. «Ի՞նչ պիտի լինի այդ մատաղ տարազներուն ապագան, զի մեզի մնայ անոնց կորուստն անխուսափելի է, կեանքը հոյակապ հրապոյրներ ունի իրենց երիտասարդ վայրին մէջ»։

Ամիրխանեանց կը պատասխանէ պարզապէս. — սակայն խուսափուկ գործածներէ յետոյ. — «Մենք եօթը ընկերներ էինք երբ Գերմանիա գնացինք, ու ես միայն վերադարձայ, ընկերներս մընացին հոն. ամուսնացան, հաստատուեցան։ Արդ ասոնցմէ ալ ո՛վ որ վերադառնայ, ա՛ն կը չահիմ։ Իսկ իրեն կը պատասխանեմ թէ, եթէ իրաւ անկեղծ էք ձեր բարեգործութեանց մէջ, եթէ արդարեւ կ'արիւնի ձեր սիրան այդ մատաղ տառապողներուն համար, բարեխօսեցէ՛ք, համոզեցէ՛ք, պաղատեցէք այն բարեգործական ընկերութեան, որուն առաքեալն էք դուք. թո՛ղ հաստատեն գիշերօթիկ վարժարան մը Վառնայի մէջ և այս մանուկները թո՛ղ իրենց ծնողաց թեւին ու գգուանքին տակ վայելեն բարի հոգիներու երախտիքը։ Իսկ ձեր աշխատութիւնն անհամեմատ արդասաւոր կը լինիս։

Ամիրխանեանց տեղի կուտայ. կը մեկնի Վառնայէն և Ռուսաստանի վրայէն կանցնի Ռումանական սահմանագլուխը ճուրճովա և հոնկէ վերջին փորձ մ'ալ կընէ բերել տալու այն մանուկները, որոնց ծնողքը կրցան համոզել։ Իրեն անկարելի եղաւ միւսին տանիլ Եւրոպա իր եռամսեայ աշխատութեանց արգասիքը. գէթ ծնողները կարենային կերպով մը սահմանագլուխն անցնել տալ իրենց զաւակները, անկէ վերջը դիւրին էր։ Այդտեղ ալ յաւասխաբ կ'ելնէ Պատուելի Ամիրխանեանց, որ միայնակ կը դիմէ ընկերութեան գործատեղին, Գերմանիա, նոր հրահանգներով դառնալու դիտաւորութեամբ. զի իրեն կը վերադրեն սա խօսքը. «Իմ գործելու վայրս այսուհետեւ ա՛լ Վառնա պիտի լինի»։

Կը յաւասցուի որ Պատ. Ամիրխանեանց Վառնայի մէջ գիշերօթիկ երկսեռ վարժարան մը բանայ։

* * *

Իսկ ես կը հիանամ այդ ալեւոր պատուելիին վրայ։ Ինք ստանձներ է պաշտօն մը — մարդասիրութիւն կամ այլ ինչ — ու դ'աշխատի խղճի մտաք կատարել զայն, տեսաք թէ ի՞նչպիսի տքնութեանց ու հընարքներու դիմեց, իր յառաջացեալ տարիքին մէջ միտքն ու մարմինն յոգնեցընելով. միայն ու միայն ձրիակեր չհամարուելու համար, բանի որ թոշակ մը կամ ռոճիկ մը կը ստանայ անշուշտ։

Պատ. Ամիրխանեանցի մեզի տուած պարտականութեան այս գաղը շատ աւելի իմաստալից կը գտնեմ, քան գիտութեան և կրթութեան զանազանութիւնը բացատրող այն երկտողը, զոր գրեց ընթերցարանի դիտողութեանց տետրին մէջ և զոր մեզի ու նոյն իսկ տղայոց յիշեցընելու հարկ չկար։ ՄԱՍԵՀ

Ռուսճուք 22 Փետր. 1897

ՄԵԾ ԱՐՄՏԱՆ

Կարգացի Մասիսի մէջ Փոքր Արմտանի թղթակցին նամակը որով շատ տխուր կը նկարագրէր գիւղին տնտեսական-ազգային գործերու վիճակը։ Ես ալ կուզեմ մի քանի խօսք ընել Մեծ Արմտանի մասին որ նոյնքան և աւելի արդահատելի է։ Փոքր Արմտանի դէմ առ դէմ և գրեթէ 20 վարկեան հեռաւորութիւն ունեցող Մեծ Արմտան գիւղը ունի 350 տուն բնակիչ. որոնց 310 տունը հայ ու 40 տունը թուրք են։ Ունի քարաշէն գեղեցիկ եկեղեցի մը որու շինութեան օգնած են գիւղացի հարուստ Բէյօէֆեաններ։ Եկեղեցին գիմացն է Մամիկոնեան վարժարանը որու շէնքը լաւ է, բայց այժմեան կրթական վիճակը յետադէմ է։ Մեծ Արմտան քանի մը տարի առաջ 3—4 քահանայ ունէր, այսօր ունի մէկ հատ որ անբաւական է ժողովրդի բոլոր հոգեւոր պէտքերուն հասնելու. մանաւանդ երբ Առաջնորդն ալ բացակայ է։ Արմտանցիք ընդհանրապէս երկրագործ են, աշխատասէր. մեր ժողովուրդ որ իր արդար քրտինքով կը ճարէ իր հացը։ բոլոր ուժը տալով բահին ու մանգաղին և յայտ՝ արտին ու գութանին։ Թէեւ ունինք մեծ մըն ալ որ պանդխտութեան մէջ կը գտնուի։ Գիւղը կամ ուրիշ տեղ և կը զբաղի վաճառականութեամբ և ուրիշ գործերով. կը յաւսանք որ այս անձեր անտարբեր պիտի չմնան նիւթապէս օգնելու իրենց ծննդավայրի կրթութեան գործին։ Մեծ Արմտան ալ փոքրին պէս կամաթի առաջնորդութեան կը պատկանի և անոր շրջ. առաջնորդի մը հոգածութեան պէտք ունի։ Այդ առաջնորդը Վարդան Ծ. Վ. Բրմխորանեան երկու տարիէ ի վեր Պոլիս կը գտնուի մեզի անձանօթ պատճառներով։ Կը խնդրէինք Ազգ. Պատրիարքարանէն որ անոր մեկնումը փութացնէր, կամաթի թեմը առաջնորդի պէտք ունի։

Գ. Կ.

ԳՐԱԿԱՆ

ԿՐԵՏԷԻ ԽՆԴԻՐԸ

Օսմանեան ծանուցագիրը

Կայսերական կառավարութիւնը շաբաթ օր վեց մեծ պետութիւններուն դեսպաններուն հաղորդեց իր ծանուցագիրը, իբրեւ պատասխան անոր, որ ներկայացուած էր Բ. Դրան՝ Կրետական վէճին առթիւ։ Այս ծանուցագրով Օսմանեան կառավարութիւնը սկզբամբ կընդունի կղզիին ինքնավարութեան առաջարկութիւնը, իրեն վերապահելով անոր մասնաւորութիւնները և գործադրութեան կերպը քննել պատշաճ ժամանակի մէջ։ Ուղղամիտ և քաղաքավար բառերով յղացուած այս ծանուցագիրը, բարձր լեզուով մը՝ զոր Բ. Դուռը միշտ գիտէ գործածել իր դիւանագիտական վաւերագրերուն մէջ, կը խօսի այն ցանքերուն վրայ, զոր պետութիւնները ցոյց տուին, Օսմանեան կայսրութեան ամբողջութիւնը պաշտպանելու և կռիւ մը խոյս տալու նպատակաւ։ Այս ծանուցագիրը ընտիր տպաւորութիւն ըրած է դիւանագիտական շրջանակներու մէջ։

Յունաստան

Կոնդանդին զահաժառանգ նախընթաց օր Թրիքալա պիտի մեկնէր, հոն գտնուող զօրքերուն հրամանատարութիւնը ստանձնելու համար։—Թուրքիոյ ներկայացուցիչը անցեալ ուրբաթ օր տեսակցութիւն մը ունեցաւ արտաքին գործերու նախարար Մ. Սքուզէսի հետ։ Մ. Սքուզէս անմիջապէս պալատ գնաց։—Զրոյց կը շրջի թէ ծովային գործերու նախարար Մ. Լէվիտիս պիտի հրաժարի, իր պաշտօնակիցներուն հետ անհամաձայն երթալուն համար։—Իտալական ծերակոյտի անդամ Օտէսքալքի իշխան բանախօսութիւն մը բաւ Աթէնքի մէջ։

— Կոչէն դը Ֆրանֆորն յունական քանի մը նախարարներու վրայ տեսկութիւններ կուտայ. այսպէս կրսէ արտաքին գործերու նախարար Մ. Սքուզէսի համար։ «Մ. Սքուզէս Յունաստանի ամենէն հարուստ անձաւորութիւններէն մին է։ Երկար տարիներ սեղանաւոր եղաւ իր եղբօր հետ, որ շատ ժողովրդական մարդ մ'է Աթէնքի ռամիկին մէջ, և որուն կը վերաբերի դրեթէ Մարաթոնի բոլոր այգեստանը, որուն գինին ծանօթ է Ֆրանսայի մէջ։

— Ներքին գործերու նախարար Մ. Թիրիաքուլիս Մավրոմիխալիս ևս շատ հարուստ է. Պելոպոնէսի իշխաններէն կը սերի և ամուսնացած է Ռումանցի կոմսուհիի մը հետ, որ կը սերի երկար ժամանակէ ի վեր Աբքիպկդարոսի կղզիի մը մէջ հաստատուած Վենետիկեան հին ընտանիքէ մը։ Անոնց տունը նշանաւոր է Աթէնքի մէջ իրենց ընդունե-

նելութիւններուն պերճանքով, զոր պատուած է յանախ արքայական ընտանիքին ներկայութիւնը։ Գալով ծովային նախարարին, Մ. Նիքոլա Լէվիա սի, որ Իսրայէլեան ծագում ունի, յունական նաւային զօրութեան կազմակերպողներէն մին է։

Կրէտէ

Կրետական ջուրերուն մէջ գտնուող մարտանաւերուն ծովակալները ծանուցին հելլենական հիւպատոս Մ. Պարաքլիսի, որ Բոսֆոր ռուսական թորփիլահարածին մէջ նստելով Սէլինօ երթայ միջնորդելու համար քրիստոնեայ ապստամբներուն և պաշարեալներուն քով։ Մ. Պարաքլիս մերժեց այդ պաշտօնը, և ուզեց որ Հէորս յունական յածաւորակով հոն երթայ, բայց ծովակալները իր յաւակնութիւնը անընդունելի գտնելով, նոր խորհրդակցութիւն մը ընել որոշեցին։ Անգլիոյ հիւպատոսը Ռոնտի մարտանաւով Սէլինօ գնաց, ուր և մօտոյ պիտի երթան նաև իր ֆրանսացի և ռուս պաշտօնակիցները։ Ապստամբները չի յաջողեցան կարել Սուտայի մօտ հեռագրական թելերը։ Թուրք պահնորդները արգիլեցին կրակ ընելու սպառնալիքով։ Իտալացի երեսփոխան Պարպանօ Ամէնքէն անցնելով կրետէ գնաց։

Անգլիոյ խորհրդարանին մէջ Մ. Քըրզըն ըսաւ թէ կրնանք իրենց ստոյգ նկատել որ պետութիւնները համաձայնած են Անգլիոյ հետ։ Արդէն ըսած եմ թէ պետութիւններու հաճութիւնը յայտնի է։

Յունական նաւատորմիղը

Գործն տորմիղը չորս նաւախումբերու բաժնուած է։ Առաջինը՝ որուն կը հրամայէ Արսոթոլիս դեր ծովակալ, կը բովանդակէ Բոսֆոր և Սէլինօ զրահաւորները և Ամբրոզ Մէսոլիս յածաւորակը։ Աքիլեոս կղզին անոր կայանն է։ Երկրորդ բաժանումը՝ որուն կը հրամայէ Թոմպազիս նաւապետ, կը բովանդակէ Ամբրոզ, Սէբաստոս թնդանօթակիրները, երկու զրահաւոր թնդանօթակիրներ և չորս փայտաշէն թնդանօթակիրներ։ Արթա ծոցին մէջ շրջան պիտի ընէ։

Երրորդ նաւախումբը, որուն կը հրամայէ Սահթուրիս նաւապետ, կը բովանդակէ Հէորս զրահաւորը, Մէնէլ, Ալֆոս, Բէնոս էբոլոս յածաւորակները։ Միլօ կղզին հարաւակողմը շրջան պիտի ընէ։ Թորբիլանաւերը, որոնց կը հրամայէ մարտ իշխանազունը, չորրորդ նաւախումբը կը կազմէ Բոնոբոս յածաւորակին հետ։

Ասիական նաւախումբը

Մանչի անգլիական նաւախումբը, որ կը բաղկանայ արագասլաց նաւերէ, և որոնց կը հրամայէ Բիերզ ծովակալ, Ճիպրալթարէն անցնելով Միջերկրական գնաց։

Գերմանիա և Կրէտական խնդիրը

Կոմէդ դը Մոնտէ խօսելով տէրութիւններու ծանուցագրին վրայ, հետեւեալ դիտողութիւնները կընէ. «Գերմանական մէկ մարտանաւ միայն պիտի մասնակցի այն գործողութեան որ ի մօտոյ տեղի պիտի ունենայ։ Այս իրողութիւնը կայութեան կը համապատասխանէ։ Կը ցուցնէ թէ Գերմանիա վերջին հանգոյցը լուծելու ատեն առաջին գծին վրայ չի պիտի ըլլայ, և թէ այնչափ միայն պիտի մասնակցի գործողութիւններուն, որչափ կարելի ըլլայ դործադրելու համար տէրութիւններու միաձայն կամքը եւրոպական խաղաղութիւնը պաշտպանելու նպատակաւ։ Գերմանիա այս գործին մէջ բնաւ մասնաւոր շահեր չի դիտեր»։

Յունական մը

Ծովակալ Բոգիէ հետեւեալ հեռագիրը ուղղած է Բարիզի ծովային նախարարին. «Վեց պետութիւններուն ծովակալները և հրամանատարները որոշեցին իրենց նախարարներուն ղրկել հետեւեալ հեռագիրը։

Ծովակալները կարդալով յոյն հրամանատարին ղրկած նամակները և Եւրոպայէն ընդունած լուրերը, կը խորհին թէ ջանք մը կայ Եւրոպայի հանրային կարծիքը մոլորեցնելու, և մանաւանդ Ամէնքի մէջ, ներկայացնելով զիրենք որպէս թէ կը պաշտպանեն ոմանք ի վնաս միւսներուն։ Ծովակալները կը յուսան թէ այս նամանօրինակ հեռագիրը պիտի հաստատէ հանրային կարծիքը։ Կը յայտարարեն թէ միշտ գործած են արիւնհեղութիւնը արգիլելու համար։ Առանց ասոր կամ անոր նպաստելու. կը փափաքին մանաւանդ գիտցնել թէ բոլոր իրենց որոշումները միաձայն հաւանութեամբ տրուած են, եւ կը յուսան թէ իրենց կատարեալ համաձայնութիւնը պիտի թոյլատրէ իրենց կառավարութիւններուն շտկել հասարակաց կարծիքը։»

ՄԻԱՑ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Նոր փոփոխական արարողութիւնը

Մ. Մաք Քինլի՝ ընկերակցութեամբ նախորդ նախագահ Մ. Քլիվլէնտի, կաքով կապիտոլիոն գնաց, ուր Ս. Դիրքը համբուրելով երդումը բաւ «Հաւատարմաբար կատարելու Միացեալ Նահանգներուն նախագահի պաշտօնը իր կարողութեան ներածին չափ, և Սահմանադրութիւնը պահելու, պաշտպանելու և պահպանելու»։ Զինուորական և քաղաքային մեծ հանդէս մը, որուն մասնակցեցան յիսուն հազար մարդիկ, կարգով անցաւ Կապիտոլիոնի մօտ շինուած բարձրատանդակին առջեւէն, որու վրայ նստած էին Մ. Մաք Քինլի, Մ. Քլիվլէնտ, հին ուներ դահլիճը, Մ. Մաք Քինլիի կինը, մայրը եւ Հոլէ.յս Բրդը զօրավար, Բարիզի Միացեալ Նահանգներու նոր դեսպանը, զօրահանդէսին գլուխն էր, որուն մէջ կը գտնուէին բազմաթիւ նահանգապետներ իրենց սպայակոյտերով, կառնոնաւոր զինուորներով, ոստիկաններով, նաւաստիներով և քաղաքային ընկերակցութիւններ իրենց երաժշտականներով և դրօշներով։

Նախագահական պարտականը

Երդումէ ընելէ վերջ, Մ. Մաք Քինլի կարդաց իր պատգամագրերը, որուն համառօտ վերլուծութիւնը տուաւ հեռագիրը։ Եզրափակելով.—Եւմական դրութիւնը աւելի հաստատուն խարիսխներու վրայ պէտք է դնենք։ Թղթադրամի շրջաբերութեան արդի ձեւերը յարատեւ շփոթութիւններ կընծայեն։ Պէտք է դարման մը գտնել առանց շրջաբերութիւնը նուազեցնելու։ Այս փոփոխութիւնները կարելի են, բաւականաչափ եկամուտներ ապահովելով, առանց սակայն ոսկիի պահեստը չատցնելու, որ կրնայ գրգռել շահագիտութեան փորձութիւններ։

Պէտք է ձեռք ձգենք վաճառականական մեծ պետութիւններու օժանդակութիւնը երկմետաղականութեան նկատմամբ։ Պէտք է մեր բոլոր ջանքերը ընենք պահպանելու համար ոսկիով դրամուած (monnayé) արծաթին արժէքին յարաբերութիւնները»։

Մաքսային ոլորտին.— Բոլոր կուսակցութիւնները համաձայն են ճանչնալու թէ պէտք է մաքսերը աւելցնել օտար ապրանքներու վրայ։ Այս երկրին ընտրողները վճիռ տուին որ պէտք է նը-պաստել մաքսային տուրքերու դրութեան մը՝ որ օգտակար ըլլայ մեր արհեստներուն պաշտպանութեան և քաջալերութեան։ Այս մասին թիւրիմացութեան հարկ չկայ, և նախագահը կը յուսայ թէ Համաժողովը եկամուտներու յաւելումին համար պիտի ընդունի արդար, բանաւոր և պահպանողական օրէնսդրութիւն մը։ Անոր դիտաւոր պարտականութիւնն է պակասը կասեցնել և հաստատել պաշտպանողական օրէնսդրութիւն մը՝ որ ամերիկեան կառավարութիւնը ամրապնդէ ներսէն և դրսէն և նպաստէ ոսկիին դուրս ելնելը դադրեցնելու։

Մեջլիսային յարաբերութիւններ.— Միացեալ Նահանգներու քաղաքականութիւնը եղած է միշտ խաղաղութիւն և բարեկամութիւն պահպանել բոլոր ազգերու հետ։ Վաշինկթըն ոչ-միջամտութեան քաղաքականութիւն մը սատարեց, դուրսի կապակցութիւններէ ազատ մնալով։ Միացեալ Նահանգները կը հետեւին հաստատուն, արժանաւոր, արդար, անկողմնակալ քաղաքականութեան մը, ուշադրութեամբ պահելու ազգային պատիւը, և ամենուրեք պահանջելով յարգել ամերիկեան քաղաքացիներուն իրաւունքները։

Իրաւարարութեան դաշնագիր.— Միացեալ Նահանգները աշխարհակալութեան պատերազմ չեն ուզեր։ Գրեթէ ամէն պարագաներու մէջ խաղաղութիւնը պատերազմէն նախընտրելի է։ Իրաւարարութիւնը ճշմարիտ մէթոտն է կարդադրելու համար միջազգային կամ տեղական վէճերը։ Իրաւարութեան սկզբունքին նախաձեռնութեան պատիւը Միացեալ Նահանգներուն կը վերաբերի։ Անգլիոյ հետ ստորագրուած իրաւարարութեան դաշնագրին նախաձեռնութիւնը Միացեալ Նահանգներուն կը վերաբերի։ Ուրեմն Մ. Մաք Քինլի կը խնդրէ Ներկայացեն վաւերացնել զայն։ Այդ դաշնագիրը փառաւոր օրինակ մ'է բանականութեան, որուն պիտի հետեւին ուրիշ երկիրներ քաղաքակրթութեան բարիքին համար։

Ներքին գաղտնիութիւն.— Ընտրութիւնները ցուցուցին թէ Միացեալ Նահանգներու ժողովուրդը օրէնքը յարգել գիտէ։ Իշխանութեան գլուխ անցնող կուսակցութիւնը հակառակ է դրամատէրներու բոլոր հաշիւներուն, և չուզեր որ անոնք մենաւաճառ ընեն ժողովրդին բեռները աւելցնելով։ Հըպատակութեան և դաղթականութեան օրէնքները աւելի պիտի խստանան։ Քաղաքային վարչութիւնը պիտի դադրի կուսակցական խնդիր ըլլալէ, և անոր պաշտօնեաները աւելի անփոփոխելի պիտի ըլլան։ Մ. Մաք Քինլի կը յիշեցնէ թէ ամերիկեան վաճառականական նաւային զօրութիւնը կը նըւազի. քաղաքային պատերազմէն առաջ չատ մեծ էր քան ինչ որ է հիմա։ Այս խնդիրը Համաժողովին մասնաւոր ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ։

Համաժողովին գործառը.— Հանրային գանձին վիճակը կը պահանջէ որ Համաժողովը անմիջապէս անով զբաղի։ Հետեւաբար Համաժողովը մարտ 15 ի համար արտասովոր նիստի հրաւիրուած է»։

Դիտելի է թէ ամէն գոյներու վերաբերող հանդիսականները խանդավառութեամբ ողջունեցին այս հատուածը՝ որով նոր նախագահը կը յայտարարէ թէ պէտք է վերջ մը տալ Լինչի գործերի սովորութեան։ Օրագիրները Միացեալ Նահանգներու նոր նախագահին կացութեան վրայ ընդհանրապէս գոհ կերեւին, իրաւարարութեան դաշնագրին եւ եւրոպական ազգերու քաղաքականութեան մէջ մտնելու դէմ ըրած յայտարարութեան համար։

Ֆլիվիէնտ նախագահին վերջին դատերը եղան վաւերացնել նաւարկութեան եւ դրական սեփականութեան վրայ եղած օրէնքները բարեփոխող ծրագիրներ։

Ռուսիա

Իտալօ ռումէն կարեւոր յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, նպատակ ունենալով իտալական գաղթականութիւնը դիւրացնել դէպի Տոպրուչա։ Այս մասին նախապէս փորձուած չանքերը չատ լաւ արդիւնքներ տուած ըլլալով, երկու երկիրներու կառավարութիւնները որոշեցին հասարակաց համաձայնութիւն մը դոյացնել այս շարժումին այժ տալու համար։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱԹԷՆՔ, 8 Մարտ.—Հելլէն կառավարութեան կողմէ այսօր ժամը 3 ին հաւաքական ծանուցագիրը ստորագրող տէրութիւններու ներկայացուցիչներուն յանձնուած պատասխանը երկարօրէն կը բացատրէ ա՛յն պատճառները, որ վերջնագրին հնազանդելու մերժումը առաջ բերին։

ՊԻԼԻՐԱՏ, 8 Մարտ.—Ալեքսանդր թագաւոր տօնեց իր գահակալութեան տարեդարձը։ Այս առթիւ արտասանած ճառին մէջ յոյս յայտնեց թէ խաղաղութիւնը հաստատուն պիտի պահուի Պալքանի մէջ։

ԿՐԵՏԷ, 8 Մարտ.—550 նաւաստիներ՝ գանգան տէրութիւններու մարտանաւերէն Սէլինոյի ցամաքը ելան։

ՌԻՈ ԴԷ ԵԱՆԷՅՐՈ, 8 Մարտ.—Մոլեռանդները 200 գինուոր սպաննեցին։

ԲԱՐԻԶ, 8 Մարտ.— Խորհրդարանին մէջ Մ. Հանոթօ պահանջեց որ յետաձգուի կրետական գործերու վրայ եղած հարցապնդումը։ Նախարարապետ Մ. Մելին յայտարարեց թէ կառավարութիւնը ո և է կարեւոր որոշում մը չպիտի տայ առանց խորհրդարանին կարծիքը առնելու։ Հարցապնդումը անորոշ ժամանակի մը համար յետաձգուեցաւ։

Ս. ԲԷԴԵՐՍԹՈՒՐԳ, 8 Մարտ.— Վիլհէլմ կայսեր թիկնապահ գնդապետ կոմս տը Մոլթքէ, ինքնագիր նամակ մը յանձնեց Վեհ. Նիքոլա Զարին։

ԱԹԷՆՔ, 8 մարտ.— Աժանս Հավաս կը ծանուցանէ թէ տէրութիւններու վերջնագրին Յունաստանի տուած պատասխանը հեռագրուեցաւ անձնիւր դեսպիճներու։ Պատասխանին ճիշտ բնագիրը ծանօթ չէ պաշտօնապէս։

ՀԱՆԵԱ, 8 մարտ.— Ծովակալները խնդրեցին իրենց կառավարութիւններէն 600 մարդ զրկեր Կրետէ կղզին մեծ քաղաքներուն մէջ բարեկարգութիւն հաստատելու համար։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խասգեղէն կ'իմացուին թէ այն տեղի բողոքականաց նախակրթարանին մէջ 100 է աւելի հայ ընտանիքներու զաւակներ կան, որք ձրիաբար կը դաստիարակուին։

Պատուելի Աստուրեան և Օր. Կլիսըն նաեւ 500 ի չափ ընտանիքներու ածուխ կը բաժնեն ամէն շաբաթ։

Նիկոմիդիոյ մէջ բողոքական կին մը հայոց եկեղեցին կերթայ և չգիտնալով մէկուն մինաէին վրայ կը կանգնի, սա-

---

ԹԵՐԹՕՆ «Մ Ա Ս Ի Ս»ի (70)

ՍԱՌՈՅՑԷ ԱՆԱՊԱՏԸ

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

«Ահա ուրեմն, բաւ Տոքթորը, մեր դարուն ամէնէն կարեւոր աշխարհագրականութիւնը։ Ո՞վ կրնար ըսել թէ այս դիւտը պիտի կանխէր Ափրիկէի կամ Աւստրալիոյ կեդրոնին դիւտերը։ Իրաւունք, Հաթրաս, դուն աւելի մեծ ես քան Աթբրթոնները և Լիվինկսթընները, Պրրթընները և Պարթիները։ Պատ՚ւ քեզի։

—Իրաւունք ունիս, Տոքթոր, պատասխանեց Ալֆոնսն. կը թուի թէ, ձեռնարկութեան դժուարութիւնները նկատի առնելով, հիւսիսային բեւեռը աշխարհի վերջին կէտը պիտի ըլլար գտնուելու համար։ Այն օրը երբ կառավարութիւն մը ուզէ բացարձակապէս ճանչնալ Ափրիկէի կեդրոնը, անխուսափելի կերպով պիտի յաջողի մարդերու և ստակի գնով, բայց հոս յաջողութենէն աւելի անստոյգ բան չկայ և կրնար ներկայանալ խոչընդոտներ՝ բացարձակապէս անանցանելի։

—Անանցանելի՞, գոչեց Հաթրաս բարկութեամբ, անանցանելի խոչընդոտներ չկան, աւելի կամ նուազ կորովի կամքեր կան, ահա այս է։

—Վերջապէս, ըսաւ Ճոնսըն, մենք հասանք, բաւական է։ Բայց վերջապէս, պարոն Բլոպոնի, կրնա՞ս ինձի միանգամ ընդ միշտ թէ այս բեւեռը ինչ շահեկանութիւն ունի։

—Սա՛ շահեկանութիւնը, պատասխան Ճոնսընս, թէ միակ անշարժ կէտն է երկրագնդին, մինչդեռ միւս բոլոր կէտերը կը դառնան ծայրագոյն արագութեամբ մը։

—Բայց չեմ կրնար կռահիլ, պատասխանեց Ճոնսըն, թէ հոս աւելի անշարժ ըլլանք քան Լիվրբուլի մէջ։

—Հոս ալ, ինչպէս Լիվրբուլ, չես կրնար կռահիլ յու՛ շարժումը. ասոր պատճառը սա է թէ երկու պարագաներուն մէջ դուն անձամբ կը մասնակցիս այս շարժումին կամ այս դադարին։ Բայց իրողութիւնը իրողութիւն է։ Երկիրը օժտուած է թաւալումի շարժումով մը՝ որ քանոնչորս ժամուան մէջ կը կատարուի, և կենթադրուի թէ այս շարժումը կը գործուի առանցքի մը վրայ՝ որուն ծայրերը կանցնին հիւսիսային բեւեռէն և հարաւային բեւեռէն։ Է՛ ուրեմն, մենք հիմա կը գտնուինք ա՛յս հարկաւորապէս անշարժ առանցքին ծայրերէն մէկուն վրայ։

—Ուրեմն, ըսաւ Պէլ, երբ մեր հայրենակիցները արագ արագ կը դառնան, մենք անշա՞րժ կը մնանք։

—Գրեթէ, վասն զի բացարձակապէս բեւեռին վրայ չենք։

—Իրաւունք ունիս, Տոքթոր, ըսաւ Հաթրաս ծանր ձայնով մը և գլուխը երերցնելով, տակաւին բաւականաչափ երկվարկեան պէտք է ճիշդ բեւեռը հասնելու համար։

—Մեծ բան մը չէ, պատասխանեց Սըթանն, և կրնանք մեզ անշարժ նկատել։

—Այո, յարեց Տոքթորը, մինչդեռ հասարակածին մէն մի կէտին բնակիչները երեք հարիւր իննսունվեց փարսախ կընեն մէկ ժամուան մէջ։

—Եւ առանց յոգնելո՞ւ, ըսաւ Պէլ։

—Այո՛ արդարեւ, պատասխանեց Տոքթորը։

—Բայց, յարեց Ճոնսըն, թաւալումի այս շարժումը մէկդի տանելով, երկիրը օժտուած չէ՞ նաեւ արեւուն շուրջ շարժումով մը։

—Այո, փոխադրութեան շարժում մը զոր մէկ տարուան մէջ կը կատարէ։

—Միւսէն աւելի արա՞գ է. հարցուց Պէլ։

—Անհունապէս աւելի, և պէտք է ըսեմ թէ, թէեւ մենք բեւեռը կը գտնուինք, մեզ կառնէ կը տանի երկրի բոլոր բնակիչներուն պէս։ Այսպէս ուրեմն մեր կարծելեալ անշարժութիւնը եղծերուսաղ մ'է։ այո, անշարժ բաղդատմամբ երկրագունդի միւս կէտերուն. բայց բաղդատմամբ արեւին, ո՛չ։

—Ադէկ, ըսաւ Պէլ, վասն զի զուարճաբան շեշտով մը, ես որ դիս ա՞յնքան հանդարտ կը կարծէի. պէտք է հրաժարիլ այս պատրանքէն։ Իրաւունք ունիս այս աշխարհին մէջ մարդ վարկեան մը հանդիստ չունենար։

—Դուն կրսես, Պէլ, յարեց Ճոնսըն. մեզի կիմացնե՞ս, պարոն Բլոպոնի, փոխադրութեան այս շարժումի արագութիւնը ո՞րչափ է։

—Շատ մեծ է, պատասխանեց Տոքթորը. աշխարհը կը քալէ արեւին շուրջ հօթանասունվեց անգամ աւելի արագ քան քանոնչորս չափով ռումբ մը, որ սակայն մէկ երկվարկեանին մէջ հարիւր իննսունհինգ ճոգաչափ կընէ։ Անոր փոխադրութեան շարժումը ուրեմն մէկ երկվարկեանի մէջ հօթը փարսախ վեց տասներորդ է. կը տեսնէք, հասարակածին կէտերուն փոխադրութեան չնմանիր այս։

—Բաբէ՜ ըսաւ Պէլ, քեզի հաւատաս չի գար, պարոն Բլոպոնի։ Մէկ երկվարկեանի մէջ հօթը փարսախէն աւելի՞, այս ալ, երբ չատ դիւրին պիտի ըլլար անշարժ մնալ, եթէ Աստուած ուզէր։

—Ադէկ, ըսաւ Ալֆոնսն, այդպէ՞ս կը խորհիս, Պէլ։ Այն տանն ոչ ցիրկ, ոչ գիշեր, ոչ գարուն, ոչ աշուն, ոչ ամառ, ոչ ձմեռ պիտի ըլլար։

—Սարսափելի հետեւութիւն մ'ալ կը մոռնաս, յարեց Տոքթորը։

—Եւ ո՞րը, ըսաւ Ճոնսըն։

—Արեւուն վրայ կէնայիր։

—Արեւուն վրայ կ'ոնայի՞նք։

—Անշուշտ։ եթէ փոխադրութեան այս շարժումը կանգ առնէ, երկիրը արեւուն վրայ կը գահավիժի՝ վասնզ ամսոյ ամսոյ։

—Վասնզ ամսոյ ամսոյ։ ինչ՞ ամսոյ։

—Ոչ աւելի ոչ պակաս, պատասխանեց Տոքթորը. վասն զի երեսունը մէկ տարուան հեռաւորութիւն մը կայ կտրելիք։

—Ի՞նչ է ուրեմն երկրագնդին ծանրութիւնը։

—Հինգ հազար ութը հարիւր ութսունը մէկ քառիլիոն տակառաչափ։

—Ադէ՞կ, ըսաւ Ճոնսըն, ահա թիւեր՝ որոնցմէ ականջը բան մը չհասկնար։

—Արժանաւորդ իմ Ճոնսըն, հիմա պիտի տամ քեզի բաղդատութեան երկու եզրեր՝ որ միտդ պիտի մնան. յիշէ որ հօթանասունհինգ լուսին պէտք է երկրին ծանրութիւնը շինելու համար, և երեք հարիւր յիսուն հազար երկիր պէտք է արեւին ծանրութիւնը շինելու համար։

—Զարմանա՞լի հաշիւներ, ըսաւ Ալֆոնսն։

(Շարունակելի)

կան քիչ վերջը տերը գալով կըստիպէ խեղճ կիրը տեղէն ելնելու։ Մենք կը զարմանանք մեր թղթակցին մեղի գրած այս տեղեկութիւնը կարդալով, և կը հարցունենք թէ մինչև ե՞րբ պիտի տեւեն գաւառի եկեղեցիներու մէջ այս տեսակ շահատակութիւններ։

Բերայի աղքատախնամը հետեւեալը կը յայտնէ մեզ.

Տէր խմբագիր

Հաճեցէք հետեւեալ աղրը ձեր պատ. թերթի մասակայ թիւերուն միոյն մէջ հրատարակելու։

Բերայի աղքատախնամը հրապարակայիր շնորհակալութիւնը կը յայտնէ հետեւեալ ազգայիններուն, որ հաճած են քաջալերել խնամակալութիւնս իրենց նուէրներով.

1. Տիկ. Աննա Էսայեան բարեկենդանի հինգշաբթի օրը Գասըմ-բաչայի Խնայողական Ճաշարանին ճաշ տուաւ իր թոռան տօնախմբութեան առթիւ։

2. Մ. Եֆէնտիէն 2 չուալ փաթաթէս 1 չուալ լուբիա։

3. Բարեսէր ոմն ամբողջ բարեկենդանի շաբթուն ճաշ տուաւ Բերայի խնայողական ճաշարանին։

4. Ածխավաճառ Թորոս աղա մէկ ամսէ հէլվա և 10 քիլո հաց։

5. Բարեսէր ոմն 20 քիլո հաց, երկու քաշ բրինձ։

6. Հմն 20 քիլո հաց։

7. Մելիք էֆ. Ղազարոսեան 19 ու կէս քաշ բրինձ։

8. Լևոն Զէրազ իր եղբօր Վահանի տօնախմբութեան առթիւ 20 դահեկան։

Ի ԴԻՄԱՑ ԲԵՐԱՅԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻ

Վ. Ապէնդիրէ Ապէնդէպ

Գ. ՄԱՏԱԿԵԱՆ ՏՊ. ԴՍԻԻԹԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ օրիորդ Երանուհի Ս. Գազարեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած է հիւանդանոցիս Աղն. օրիորդ Պատրոնիկ Աւետիսեան։

Ի Բէօսթէնճէ բնակեալ Նազարէթ Էֆէնտի Ֆրէնկեանի մահուան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ օսմանեան ոսկի նուիրած է հիւանդանոցիս Մեծապատիւ Կարապետ Էֆէնտի Ճամբէեան։

Հանգուցեալ Խաչատուրեան Խաչիկ Էֆ.ի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի հետեւեալ նուիրատուութիւնը եղած են Հիւանդանոցիս.

Աղն. Տիկ. Հերիքա Զրաճեան 1. օսմ. ոսկի, Մեծ. Խաչիկ և Մազուտ էֆէնտիք Շահպազեան 1 օսմ. ոսկի։

«ՄԱՍԻՍԻ» ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ԽԱՍԻԻՐ.—Ն. Վ. Ձեր նամակին մէջ գրուած խնդիրը կարեւոր է. բայց համոզուելու համար պէտք է ապացոյցները—տպագրեալ նամակները—տեսնենք։

Վերջին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Կայս. Պալատան թարգմաններէն Ապտուլլահ Սատրգ պէյի Սանիյէի Միւթէմաթիի աստիճան տրուեցաւ։

Քաղաքագիտութեան յանձնակատարներէն Հիւսէյին էֆէնտի՝ Սանիյէի Միւթէմայիզի աստիճան։

Զինուորական պաշտօնական բժշկական նիւթերու հայթայթիչ Տիմիթրաքի էֆէնտի՝ Սանիյէի Միւթէմիզի աստիճան։

Թագաւորական ութերորդ չէշանակի բժիշկ Լևոն էֆէնտի՝ Սանիյէի երկրորդ աստիճան։

ՊԱՏՈՒԱՆՆԵՐ

Կայս. Պալատան քարտուղարներէն Թէվֆիգ պէյի, Էքրէմ և Բեազիմ պէյերու Բ. կարգի Մէճիտիյէ տրուեցան։

Պալսոյ ջուրի ճամբաներու քննիչ Մէհմէտ Մազպուլ էֆէնտիի՝ Դ. կարգի Օսմանիէ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՈՒՄ

Զինուորական հաստատութեանց համար հանգանակութեան գումարը հասած է 14,476,649 ղուրուշի։

ՀՈՐԱՆԻ ԽՆԴԻՐԸ. — Շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին Հորանի խնդիրը վերջացած լինելով՝ անոր բնակիչներէն անոնք որ ասու անդ փախած ու ապաստանած էին, այս անգամ Սպարապետի դրան ադեսագիր մը ներկայացնելով՝ կառավարութեան ամէն հրամաններուն հնազանդելու պայմանաւ խնդրած են իրենց տեղերը վերադառնալ և երկրագործութեամբ զբաղիլ։

Նախարարներու ժողովը այս խնդիրը նկատողութեան առնելէ յետոյ Կայս. Իրատէով մը Սուրիոյ կուսակալութեան իմացուց թէ Վեհ. Սուլթանը հաճած է ներողութիւն շնորհել այդպիսիներուն։

ԲԱՐԶՐ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԲԱՇԱ,— Պետական Խորհուրդի քաղաքային ճիւղի անդամ և արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Յարութիւն բաշա Տատեան առողջացած լլլալով նախընթաց օրուընէ սկսեալ իր նոր պաշտօնին ետ ձեռնարկեց։

ԱԳԱՍՏԱՆԱՐԱՆ.—Պէրութի ֆրանսացի կրօնաւորները արտօնութիւն ուզած են լրեալ տղայոց բնակութեան և ապաքինութեան համար ապաստանարան մը հիմնել։ Պետական խորհուրդը ընդունելի գտնելով այդ առաջարկը, հարկ եղած կայս. Իրատէն զրկեց։

ՊԱՇՏՕՆԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ.—Սթոքհոլմի ռուսական դեսպանատան Բ. քարտուղար Մ. Մորոզի նոյն պաշտօնով Կ. Պոլսոյ դեսպանատունը փոխադրուեցաւ, իսկ իրեն յաջորդեց Վաշինկթոնի դեսպանատան Բ. քարտուղար Մ. Մաք։

Նոյնպէս Եանեայի ռուսական հիւպատոսարանի պաշտօնեաներէն Մ. Զէնով Վաշինկթոնի դեսպանատան Բ. թարգման և Մ. Մաշոֆ Բրէզերինի փոխ հիւպատոս կարգուեցաւ։

ԿԱՅՍ. ԻՐԱՏԷ մը հրամայեց Մատէն գաւառակի մէջ հիւանդ և չքաւոր բնակիչներուն ու գաղթականներուն համար հիւանդանոց մը շինել։

Լիճէի նախորդ գայմագամ Իպրահիմ Էտհէմ էֆէնտի իր պաշտօնավարութեան միջոցին զեղծումներ գործած լլլալուն պատճառաւ Պետական խորհուրդի որոշումով և Կայս. Իրատէով մը հրամայուեցաւ գտնի քաշել Տիարպէքիրի վարչական ժողովին առջեւ։

ՊԷՇԻԼԹԱՇԻ Նիւզհէթիյէ պողոտային և Պոսֆոր փողոցի քարերը փոխուելով նորեր դնելու համար Կայս. Իրատէ մը հրամայեց հարկ եղած ծախքի գումարը վճարել։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Հանրօգուտ շինութեանց նախարար Մահմուտ Ճէլալէտտին բաշա, Երմտական նախարար Նազիֆ բաշա քաղաքային և զինուորական հանգրատեան սնտուկի վերատեսուչ Թէվֆիգ բաշա առջի օր Բ. Դուռ երթալով, Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ տեսակցեցան։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ. — Կայս. բժշկական ժողովի տարեդարձին առթիւ առջի օր խնջոյք մը տրուեցաւ, որուն ներկայ էին տասն և հինգ անդամ։ Ճաշէն յետոյ նախագահ Տոքթ. Դամալուրոզլու Վեհ. Սուլթանին կենաց երկարութեան համար ճառ մը խօսեցաւ, որուն ձայնակցեցան ներկաները։

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ. — Սերպիոյ Ալէքսանդր թագաւորը Սոֆիա դոնուած միջոցին 500 հոգիէ բաղկացեալ պարահանդէս մը տրուած է ի պատիւ իրեն։

ԴԱՂԹԱԿԱՆ. — Ասկէ առաջ կարգ մը Իտալացիներ Ռումանիոյ Տոպրուճա նահանգը գաղթած և հոն բնակութիւն հաստատած էին։

Այս անգամ Հռումէն՝ առնուած տեղեկութեան մը համաձայն, այդ իտալացիներն Տոպրուճա զրկուած և անոնց հանգստութեան համար մաս մը Իտալացիներէ և մաս մ՚ալ Ռումանացիներէ բաղկացեալ յանձնաժողով մը կազմուած է։

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ. — Ռումանիոյ աշխարհագրական ընկերութիւնը Մարտ 1ին, 2ին և 3ին թագաւորին նախագահութեան տակ պիտի գումարուի։

ԴՈՂԵՐ. — Գատը գիւղ, Օսման աղա թաղը, Մբրլը օղու արտին մէջ բնակող Շիւբրիէ հանըմի տան դուռը երկու օր առաջ, գիշերը ժամը մէկուկէսի միջոցին, կը զարնուի։ Սպասուհին կերթայ դուռը բանալու, յանկարծ Ակեահ եւ Ճէմալ անուն երկու հոգի ներս կը մտնեն։ Խեղճ աղջիկը վախցած կը սկսի պոռալ. որուն վրայ չբշկաներէն հասած օգնութեանց շնորհիւ յիշեալները կը ձերբակալուին։

ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Պարսից Շահին գահակալութիւնը Ռուսիոյ Զարին ծանուցանող պատուիրակութիւնը անցեալ հինգշաբթի Սուրբ Բեղրսպուրգ հասնելով՝ նախ այցելութիւն տուած է տեղւոյն պարսկական դեսպանին։

ԻԿՆԱՉԻԱ ՖԼՕՐԻԱ չոգենաւը անցեալ հինգշաբթի առաւօտ Բէօսֆէնճէ հասած է։ Սակայն տիրող փոթորիկին պատճառաւ չէ կրցած նաւահանգստին մօտենալ։ Ճամբորդները և թղթատարական պայուսակը նաւակներով ցամաք հանած են։

ՎԻՆԵՏԻԿ Միջազգային առողջապահական ժողովը եւրոպական մարտի 10 ին խորհրդակցութիւնները պիտի վերջացնէ։

ՋՐԱՀԱՒՈՐ.— Պէյրութի առջեւ զբոսնուող Պելճիական զրահաւորը անցեալ օր Իզմիր մեկնած է։

ՋԱՐԵՒԻՋԸ. — Ժորժ մեծ դուքսը Թունուզ տանող Զաքնէյա չոգնաւը Մարտ 2ին (ր. ե.) նոյն քաղաքը հասած է։ Նաւահանգստին մէջ խարսխած ֆրանսական Դանթոր չոգենաւին նաւատաները կայմերուն վրայ ելնելով եօթն անգամ Հո-ըրա պոռացեր են։ Թունուզի Թուսական հիւպատոսը, Մ. Նինոէն, և փոխ-հիւպատոս Մ. Գուանկա, չոգենաւ երթալով առողջութիւն և բարի գալուստ մաղթեցին դուքսին։ Ֆրանսական հիւպատոսին թիկնապահները եւս նոյն պարտականութիւնը կատարեցին։ Նոյն օրը ֆրանսացիներու տուներուն վրայ դրօշակներ կախուեցան։

ՏԻԿԻՆ Գ. ԳԱԼԻՍ. — Խարիֆէյի Էլ-Գահէրէ չոգենաւը երէկ Պոլիս բերաւ Տիկին Գ. Գալիս. Աւստր և Հունգարական դեսպանին կինը և իր որդին Մ. Ֆրանս տը Գալիս, որք մի քանի ժամանակէ ի վեր օդափոխութեան պատճառաւ Եգիպտոս կը գտնուէին։

Դեսպանը, խորհրդականը, դեսպանատան և հիւպատոսարանի պաշտօնեաները և Աւստր և Հունգարական պահականաւերու հրամանատարները նաւահանգիստ իջան Տիկին Գալիսը դիմաւորելու։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ. — Նախընթաց օր Դիհրանէն մայրաքաղաքս հասաւ Ապտիլ-Բահման պէյ. պարսկական խորհրդարանի նամակատարը, որ նամակներ բերած է Էդհեսպան Միրզա Մահմուտ խանի։

Մ. ԼԻՍՇԻՆ. — Բեղրսպուրկէն կը ծանուցանեն թէ Ազրիանուպոլսոյ ռուսական ընդհանուր հիւպատոսը, Մ. Լիսշին, հոն հասած է։

ԻՐԱՒԱԳԻՏԱԿԱՆ վարժարանի դասերն, որ Բամազանի պատճառաւ դադրած էին, յառաջիկայ հինգշաբթի օր (26. Մարտ) կանոնաւորապէս պիտի վերսկսին։

ՊԱՏԱՐԱԳ. — Շաբաթ օր, Սերպիացիներուն տօն լլլալով, դեսպանատան մատուռին մէջ պատարագ մատուցուեցաւ, որուն ներկայ էին դեսպան Մ. Վլատան կէօրկէվիչ, դեսպանատան պաշտօնեաները և Գալատայի գործակատար Մ. Պաքիչ։

ԴԻՍԿ.— Նախընթաց օր Սիրքէճիի նաւամատոյցին մօտ կարծիքով 22 տարեկան կնոջ մը դիակը գտնուեցաւ և քննութեան միջոցին տեսնուեցաւ թէ խեղճին քիթը լաթ կոխած էին։ Ոճիրը երեք օր առաջ կատարուած է։ Բժշկական կրկին քննութենէ մը անցնելու համար դիակը կեդրոնական բանտի հիւանդանոցը տարուեցաւ։

ԿՐԵՏԷԻ ԽՆԴԻՐԸ

Հելլենական սահմանագլուխը զրկուող զօրաբաժիններու համար գանգան կեդրոններու մէջ հաստատուած հիւանդանոցներու պաշտօնեաներուն մեկնումը գրած էինք արդէն։ Երկրորդ բժշկական յանձնախումբ մ՚ալ կազմուելով՝ առջի գիշեր Վիէննայի կառախումբով մայրաքաղաքս մեկնեցան իրենց պաշտօնատեղիները։

Այս բժշկական յանձնախումբի անուններն են. Մալթէպէի հիւանդանոցին առաջին բժիշկ գնդապետ Ագիզ պէյ որ Ալեսանդրիոյ կեդրոնական հիւանդանոցին բժշկապետ կարգուեցաւ, գայմագամ Մէհմէտ պէյ՝ Բ. բժիշկ, հաղարապետ Ճէմալ Մէհմէտ էֆէնտի՝ Ա. զօրաբաժնին Ա. բժիշկ, հաղարապետ Դատրի էֆէնտի՝ Բ. զօրաբաժնի առաջին բժիշկ, գօլ աղասը Սապիթ էֆէնտի՝ Դ. զօրաբաժնի բժիշկ, գօլ աղասը Օսման Նուրի էֆէնտի՝ Է. զօրաբաժնի բժիշկ, գօլ աղասը Շեվքէթ Պէտրի էֆէնտի՝ Ե. զօրաբաժնի բժիշկ, գօլ աղասը Ահմէտ Խայրի էֆէնտի՝ Դ. զօրաբաժնի բժիշկ, հարիւրապետ Ճէմալ Եահեա էֆէնտի՝ Բ. զօրաբաժնի բժիշկ, հարիւրապետ Զըհա էֆէնտի՝ Բ. զօրաբաժնի հիւանդանոցին բժիշկ։

Ասոնցմէ զատ բազմաթիւ դեղագործներ և վիրաբուժներ ալ զրկուեցան։

—Մէհոմ-պէյ զրահաւորին նաւապետ գնդապետ Մէհմէտ պէյ Միջերկրականի Բ. նաւատորմին երկրորդ հրամանատար նշանակուեցաւ, որուն յաջորդեց գնդապետ Բիզա պէյ։

—Երկաթուղեաց վարչութիւնը խնդրած էր որ Իտալէի Մախսուսէի չոգենաւերէն պէտք եղած թուով հնոցպան և մեքենավար զրկուին իրեն։ Արդ՝ նոյն վարչութիւնը մեքենավար Բաշիտ էֆէնտին ընտրելով զրկեց։

—Իտարէի Մախսուսէի Բէոմիլ Բոլոնաւակերով գամաք հանած են։

Չոգենաւին գրագիր կարգուեցաւ Նիֆէրը Խէ-պա չոգենաւին առաջին գրագիրներէն Թահիր էֆէնտի։

—Վերջերս Պարէն մեկնող Պելճիական ԳասԷոր անուն չոգենաւը, Միջերկրական մտած ատեն, յունական կղզիներու մօտիկ Յոյն թնդանօթակիր նաւու մը կը հանդիպի, որ կարծելով թէ վերոյիշեալ պելճիական չոգենաւը ռազմամթերք կը տանի, չորս թնդանօթ պարպելով կ՚ըստիպէ անձնատուր ըլլալ և նաւապետէն պատերազմական նիւթեր չտանելուն համար ծանուցագիր կ՚ուզէ։ Պելճիական մամուլը Յունաստանի պատերազմական նաւերուն բռնած այս ընթացքին դէմ բողոքելով հանդերձ կը խնդրէ այս մասին Արէնքի խորհրդարանին զեկուցագիր մը տալ, որպէսզի կառավարութեան պատասխանը զգչող այս պիսի անպատեհութիւններ մէկ մ՚ալ չը պատահին։

—Մէհոմ-պէյ, Հասֆպէյ, Օսմանիէ, Ազիզիէ և Նէճմը Շեվֆէթ զրահաւորներուն մէջ ծովային զինուորներ դրուեցան։

—Զանգան տեղերէ առնուած նամակներ կիմացնեն թէ զէնքի կոչուած պահեստի զինուորներէն զատ հարուստի զաւակներն իսկ փոխանակ զինուորական տուրք վճարելու, կուզեն զինուոր գրուիլ և իրենց հրամայուած տեղերն երթալ։ Այս լուրը մեզ ուրախութիւն կը պատճառէ արդէն նահանգներու բնակիչները զինուորական մեծ եռանդ մ՚ունին։ Շատերն ալ զինուորի տղայ զինուոր են։ Բաց ասած, չնորհիւ Ն. Կ. Վեհափառութեան, զինուորները այսօր ամէն կերպով հանգիստ կեանք մը կանցունեն, ուստի բնական է որ կարգ մը մարդիկ ուրիշ բանէ աւելի կը փափաքին զինուոր և զիւցազն ըլլալ։ Նիւթական կարողութիւն ունենալով մեկնեցող, զինուորական ծառայութիւն ընելու տարմադիր երիտասարդներն կրնան գեղեցիկ օրինակ մ՚ըլլալ աղքատ դասին։ Սաղակ

—Յունական սահմանագլուխը զրկուած բժիշկներուն տեղ փոխանորդաբար բժշկական վարժարանի ուսուցիչները պիտի պաշտօնավարեն մայրաքաղաքս չրջակայ հիւանդանոցներուն մէջ, որք սակայն պիտի պահեն դարձեալ իրենց ուսուցչութեան պաշտօնը։

— Նէ՞ եորէ - Հէրալտ հելլենական սահմանագլուխին համար որոշած է մասնաւոր թղթակից մը զրկել։ Պ. Վիթման որոշուած է այս պաշտօնին։ Արդէն Վիէննայէն ճամբայ ելած է դէպի Սելանիկ, ուսկէ Ալասոնիա պիտի երթայ։

Լէգլէ՞- և Բարիզի ուրիշ շատ մը թերթեր մասնաւոր թղթակիցներ զրկած են։

— Պատերազմական գործոց նախարարին հրամանով էսկի Շէհիրի մէջ շատ մը չէնքեր պիտի կառուցուին, ուր ամէն օր մեծ թուով պահեստի զինուորներ կը հասնին երկաթուղիով Իզմիր երթալու համար։

—Զմիւռնիոյ, Էնկիւրիւի և Գոնեայի մէջ հեծելազօրքերու յատուկ զինուորներու գնումը կը շարունակուի։ Գնուած ձիերն իսկոյն Կ Պոլիս և Թէքիր Տաղ կը զրկուին։

Առջի օր մայրաքաղաքս բերուելու համար 90 ձի հասած են Իզմիր։

Բոպէրթ Բոլէճի չրջանաւարտ երիտասարդ մը պատրաստ է Անգլիերէնի դասախօսութիւն ընել մասնաւորներու և Վարժարաններու մէջ։ 4—5

Վակտրան

ՂԱԼԱԹԻԱ, փետր. 23 7 Մարտ 97 ժամ 11½

Օսմ. Բոնսոլիտ զոցուեցաւ	դրչ.	11—24
Բէժիի պարտաթուղթ	»	11—35
Բուսէլիի երկաթուղի	» Ֆրգ.	89—75
Օսմանիէ	»	312—
Բոսֆորիթէ	»	412—
Քարափներու պարտաթղթ.	»	457—
Թրամուէյի բաժնեթուղթ	լիրա	6—95
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	»	3—85
Գրէտիտ ժէնէրալ	»	6—37
Թրանսվասալ	Ֆրգ.	25—

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ Ղրչ. Բբ.

Մէճիտիէ	108—18
Մէճալիք	97—
Մանր արծաթ	103—
Անգլիական ոսկի	110—02
Գաղգիական »	87—20
Գրիմից	51—07
Բուպլ թղթադրամ	90—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲՈՒՐԻԶ 8 Մարտ 97 ժամ. 3 25

3% Ռանթ Ֆրանսական	զոցուած	102—77
Գօնս. Օսմ. սէռի D.	»	18—22
Բուսէլիի երկաթուղի	»	88—
Բէժիի բաժնեթուղթ	»	288—
Պանք Օթոման	»	511—
Թրանսվասալ	»	25—50

ԼՈՆՏՈՆ, 8 Մարտ 97 ժամ 6.55

Անգլիական զոնսոլիտ	112—06
Գօն. Օսմ. սէռի D, զոցուած	17—71
» » » B, »	29—37
Պանք Օթոման »	10—05
Միաց. Եգիպտական »	104—75

Ղալաթիոյ Սակարանի 15 օրեայ լրիւ-ասիօնն երէկ աւարտելով, 1000 Գոնսոլիտի համար 27 ղրչ. 10 փարա բէքօռ, երկաթուղւոյ հատին 33¾ սանթիմ տէքօռ, Բէժիի 10 հատին հակար 60 ղրչ. բէքօռ եղած է։

VIN & SIROP DE DUSART

Անհնարաւոր փոքրիկը (մանրապները) օրուան խնդիր են։ Անոնց ներկայութիւնը ծանօթ պատճառն է բոլոր փոխանցիք հիւանդութեանց սրբ քայքայուած առողջութիւններու վրայ կը յարձակին. այս է սկզբնապատճառը կուրծքի հիւանդութեանց, մանաւանդ մեր կլիմայի մէջ փոսֆատ ալ չօր նուազութիւնը։ Այս հակումն արգիլելու համար բժիշկները Տիւսարի լաքտոֆոսֆատ ալ չօր զինին կամ օշարակը կը յանձնարարեն. այս դեղերը մարսողութիւնը կը զիւրացնեն, ուժերը կը բերեն, հիւսուածքները կը նորոգեն ու զիրութիւն և առողջութիւն կուտան։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Կիմացնենք «Օսմանիէ» 4% պարտաթուղթերը ունեցողներուն թէ 1/13 Մարտ 1891 պայմանաժամով 2 թիւ կրող բոլոր կարտոնները, եթէ վճարելու համար չի ներկայացուին մինչև առաջիկայ Փետրվար 28/12 Մարտ, ա՛լ այլ պիտի չունենան։

27 Փետրվար 1897

ԱԳՈՂԻ ՄՈՌԻՒ ՁԱՆ ՕՇԱՌԱՆ

Երլտրզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Սգող եւ Ցաւոն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական զիրքս կարող եմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը այտնաբերեմ որ ձեր Մորիւ ձկան իւղն իր այս վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական զիտութիւնն ի վաղուց անտի ուսկած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատասխանութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԻՆԻ ՓՈՇԱ

Բժիշկ Վեհ. Սուլթան

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԹՐԱՄՎԱՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ա. Զ Դ

Վարչական խորհուրդին որոշումով և կանոնագրութեան 32 և 33 յօդուածներու տրամադրութեան համաձայն, բաժնետէրերու ընդհանուր ժողովը՝ յառաջիկայ շաբաթ օր 15/27 Մարտ 1897, կէս օրէ ժամ ու կէս յետոյ Նիսան հրաւիրուած է Ղալաթիա, Վայվատա փողոց։

Եթէ առ նուազն տասը չահաբաժին ունեցող բաժնետէրերը՝ փափաքին ներկայացուցիչ այս հաւաքման, պարտին հաւաքուիլ տասը օր առաջ՝ այսինքն մինչեւ 1897 Մարտ 5/17 կէս օրէ վերջը ժամը 5ին յանձնած ըլլալ իրենց մուրհակները ընկերութեան սնտուկին, իսկ օտար բաժնետէրերը Բարիզի կամ Լոնտոնի Crédit Lyonnais սնտուկներուն։

Ժողովի օրակարգը հետեւեալն է.

1. 1896 Դեկտ. 31ին զգաբեալ հաշիւներու, հաշուեկշիռներու և ճուրդներու վաւերացում։

2. Պէյիկթաշի մէջ պէրէօի համար հող մը գնելու արտօնութիւն խնդրել։

3. Հրաժարած մատակարարի մը տեղ, ուրիշ մատակարարի մը անուանումը վաւերացնել տալ։

4. Կանոնագրութեան 18 և 20երորդ յօդուածներու տրամադրութեան համեմատ փոփոխուելիք երկու անդամներուն և մի ուրիշ հրաժարեալի տեղ նորեր ընտրել։

5. 1897ի վարժութեանց համար հրաւոր մը։

11/23 Փետր. 1897 4—6

DESPINAKIS

ՔԱՖԷ ՌՈՒԱՅԵԱԼ

CAFÉ ROYAL

Բերայի շիտակ ճամբան,

ՊանգՕթոմանի մասնաճիւղին ճիշդ դիմացը

Ամէն տեսակ առաջին կարգի բմպելիքներ շատ ածան. սոյն զբօսարանի վարձակալը Մ. Տ. Կ. Տեսրինաբիս ըլլալով բան մը չէ խնայած իր յաճախողները գոհացնելու համար. լաւ եւ ծարմ գարեջուր ու Պաֆիսայի զուտ խաղողէ շինուած բօնեաք կը գտնուի սոյն զբօսարան ն մէջ։

Այս առթիւ կը յայտարարուի եւս որ Պաֆիսայի հանրածանօթ բոնեաքը որոյ միակ ներկայացուցիչը Թուրքիոյ, Պուլկարիոյ եւ Ռումանիոյ մէջ Մ. Տ. Կ. Տեսրինաբիս է, կը ծախուի իր կեդրոնատեղին որ ի Ղալաթիա, Զիւլֆարի փողոց, թիւ 23։

Ցիշեալ բոնեաքը զուտ եւ անխարդախ ըլլալով տկար ստամոքներու համար շատ յարմար է գործածելու կէս մանաւանդ բժիշկներէ յանձնարարեալ։

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՔՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՒՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ ի Լոնդոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութիւն մէջ՝ որոյ բաժնետէրերը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրերն են՝ անհեղելի անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահոչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլիական ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասներուն համար։

Հիմնեալ ի Լոնդոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կղզատանց, կոթողաց և ապրանքի՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոյս, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասները։

Հ. ՈՍԻԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վերի քովը Վիթալիս խան, գեղանայարկ թիւ 1։

L'ACUE CURE D'AYER

Ագտաս մինոլորտ մը որ առաջ կուգայ նեխելու վրայ եղող բուս, նիւթերէ, մնասակար մասախուղ (բուս) որ միշտ կը բարձրանայ մինոլորտներու, լճացած ջուրերու, ճահիճներու, հոտած ջրհորներու եւ բաւական կոյուղիներու մէջէն, ըլլայ դարպասի ընդայ գեղերու մէջ։ Վերջապէս այն ամէն բաներ որ մինոլորտը կը հուսաւորեն առաջ կը բերեն կարգ մը հիւանդութիւններ որ մէկ խօսքով ՄԱԼԱՐԻԱ կը կոչուի։ Եթէ այդ թոյնը արդ նի մէջ մտած է, երեւան կուգայ հետեւեալ իւանդութիւններու մէջն տակ. տենդ, ընդհանուր տենդ, ծանր տենդ, սարսուռներ, ՄԱԼԱՐԻԱ, մազդային տենդ, ժամանակնդ. հիւանդութիւններ որ սովորական եղանակներով չեն բուժուիր։ Այս բոլոր դատակարգ հիւանդութեանց մասնաւոր դեղմանն է Cure d'Ayerը որ ապահովապէս որ բժշկէ. եւ իր գործածութիւնը որ եւ է վտանգաւոր հետեւանք չունենար։ Ague Cure d'Ayerը բուսային արտայդրութիւն մ'ն է. չարաբնակիր որ եւ է հանրային նիւթ. պատրաստուած է ճիշտ համեմատութիւններ վ. Իւրաքանչիւր շիշին կցուած է տպուած բացատրութիւն մը որ կը սովրեցնէ թէ ինչպէս Ague Cure d'Ayerը գործ պա տպան մը է ՄԱԼԱՐԻԱ ի դէմ։

Ague Cure d'Ayerը կը ծախուի բոլոր դեղավաճառներու եւ դեղագործներու քով։

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափ ի

La VELOUTINE

CHles FAY, Parfumeur

PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ՐԷՑՆՕԼՏԻ ԿՈՒԹ ՍՊԷՍԻՖԻՔ

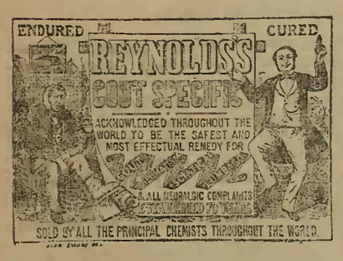

Կը բուժէ կաթուածը, յօդացաւերը, կողացաւը եւ բոլոր ջղային ցաւերը։ Ամբողջ աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղը ճանչցուած է կաթուածի, յօդացաւի, կողացաւի դէմ։ Մէկ անգամ առնելը բաւական է քանի մը ժամուան մէջ զգալի ամրաւմ մը առաջ բերելու համար։ Մեծամեծ բժիշկներ սաստիկ կը յանձնարարեն զայն։ Լոնտոնի նշանաւոր Տր. Տէյի կը գրէ. «Քիչ մը ատեն Ռէյնոլտի ԿՈՒԹ ՍՊԷՍԻՖԻՔը տուի հիւանդներու. ս եւ կը փութամ ըսելու որ միշտ լաւ արդիւնք տեսայ։ Կը հաստատեմ որ ասիկայ շատ Ռանկագին ու ազդեցիկ դեղ մըն է։»

ՀՈՒԱՆԴ ԴՈՐԾԱՆԻՔԵԱՆ.— Պէտք է անօթի փորանց, պատկերէ անմիջապէս առաջ ու առանց խառնուրդի խմել գոյն։ Սկսելու է 40 կաթիլէ, որ կրնայ հետեւեալ գիշերը 60ի բարձրանալ եւ այսպէս հետզհետէ մինչեւ 120ի։

Մեծ եւ փոքր քանակութեամբ ու շիշերով կը ծախուի մեր Թուրքիոյ միակ ներկայացուցչին՝ ԷՍՄԻՆ Տ ԴԱՐՈՒԱՆԱՖ անգլիական ընդհանուր մթերանոցը, 95 եւ 97, Եիբսէր Գալաթրբրմ, Վօյվոտա, Կարաթա—Շիշլիի Թրամվէյներու կայարանը, Գոնականոցին քով։

ԾԱՆՕԹ.— Սոյն վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ անգլիական եւ ամերիկեան դեղեր։ 606

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ. ՐԱՇԽԱՐՀՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տնօրէն-Ընդ Յ-բոդ

Փարիզ, 16, Պուլվար տէ գ'Իթալիէն. 1, 3, իր Լը Բէյթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ

1845ին հիմնուելէն է ի էր

Ապահովագրեալներու վճարուած 1 Մէջ— 123,000000

1895ի դրութիւնը

Ապահովագրեալներու վճարուած 87,000000

Հասոյթ 196,000000

Նոր ապահովագրութիւնք 661,000000

1896 յունուար 1

Ուանդք եւ անշարժ կալ. յ'ելբոպա 40,000000

Ցաւելեալ դրամագլուխ 121,000000

Արդի ապահովագրութիւնք 1 Մէջ— 141,000000

Տնօրէնական ասոնվ-ներ

Շահաբաժիններու՝ բարդմամբ և ապահովագներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։

Գայմանագրութեան նոր եղանակ սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։

ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՎՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիոյ

188 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕՒ ԵՒ ԸՆԿ. Վօյվոտա փ. ոց, Վիթալիս խան, Գալաթիա

ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՐԱՒԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ ՍԻ ԸՆ

Մարսելիայի և Գալաթիոյ Էրկաթուղիներու դիւրութիւնն ի միասին առնելով.

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

Ուղղակի և ոչոկ ուղեւորութիւն

Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ անհրաժեշտութեանց համար

Դիմել առ գործակատար

ԹԻՄՈԹԷ ԲԷՔՈՒԼ

Մօտնանէ փողոց Թ. 10

575

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆԴ ԵՒ ԸՆԿ. ՇՈՒՏԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբ-ուլ և Արեւելեայ Ֆրէյ- Բանող ընկերութիւն

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիրգոբիան	10500	Ֆլավիան	3500
Ամէնիան	10500	Լիգիրիան	3500
Բէլգրիան	10500	Աբրիտ.ան	3000
Լանրասդրիան	9000	Սլեզերիան	2500
Ֆիլատելֆիա	9000	Սրասպան	3500
Գոլոմպիան	8000	Ամէնիան	2500
Ձորմիան	800	Անտարոզիան	2500
Գոսպոնիան	8000	Ուզրաշիրն	2500
Ֆիրմինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինեն	900
Վավսնիան	3700	Օրոբդ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսդոն	800
Ֆլավիան	3500		

Ապրանքի տեսիրէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլոյ փոխադրելու կամ Գալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը գրկել չորեքշաբթի ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼՈՖՈՆԴԻՆ

Մէհմէտ Ալի փաշա խան Թիւ 1

Գալաթիա

ԿՈՒՆԱՐԴ (CUNARD) ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ

Լիվրբ-ուլ և Արեւելեայ Ֆրէյ- Բանող ընկերութիւն

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ումպրիա	7718	Գուինիա	4581
Իվրուբիա	7718	Սամարիա	3574
Գէլվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Աղրաս	2393
Բաւմնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆարմնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալիա	4809	Բալմբրա	2144
Գնինիա	4557	Թրինիտատ	1899
Գլէրբ	2143	Մարոգգո	1855
Բէտար	1876	Քամբանիա	12950
Նէրպուրկ	1614	Լուբանիա	12950
Դազալանիա	1845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈՆՍ գործակատար

Thomas C. Jons

Ալեքսիատիս խան, Թիւ 401

Գալաթիա 571

AYER'S

HAIR VIGOR

ԱՅԷՐԻ ՀԷՅՐ ՎԻԿՕՐ

ՄԱԶԵՐԸ

Առատօրէն կաճեցնէ

եւ անոնց գոյնը կը վերահաստատէ

Քերուիլը կը բուժէ, գլխուն մարթը կակուղ, առոյգ եւ մեփէ գերծ կը պահէ։

Տիկին մը կը գրէ. «Ուրիշներուն օգտին համար յարտաւորը եմ ըսել թէ վեց տարի առաջ մազերս մեծ մասը Ռափած էր եւ մնացեալ փոքր հատն ալ ճերմկեր էր։ Այէրի Հէյր Վիկօրը քանի մը ամիս գործածելէ ետքը, մազերս սկսան բուսնիլ իրենց առջի գոյնովը։

Ա Յ Է Ր Ի Հ Է Յ Ր Վ Ի Կ Օ Ր Ը

Կը գտնուի դեղագործներու եւ դեղավաճառաց քով։ Ընդհանուր մթերանոց Տր. Այէրի դեղերուն Գ. էմմ. Քարուանայի անգլիական վաճառատունը, 95 եւ 97, Եիբսէր Գալաթրբրմ, Վօյվոտայի պանահանոցին մօտ։ 603

POWELL'S BALSAM OF ANISEED

TRADE MARK

ԲՕՈՒԷԼԻ ԱՆԻՍՈՆԻ ՊԱԼՍԱՄ

Հաղթ. Հարբորեի չնչէ էարցորիեան շնչարգելորիեան դէմ ետ ոյլ

Այս թանկագին դեղը տարօրինակ յատկութիւն մը ունի անմիջապէս օգնելու Հաղ. ուար. Հազ, կակորդի ցաւը, դժուարաշնչութիւնը եւն։ Ի ազդեցութիւնը կ'ընէ կարծրացած մասերը կակուղցնելով եւ արտաքսումը դիւրացնելով։

Կոկորդի անհաճոյ խանգարումներով զիշեր ցերեկ հազացող եւ իրենց հանգիստը կորնցնող անձինք անմիջապէս կը հանգստանան նեւ ընդհանրապէս մէկ շիշը բաւական է հիւանդութիւնը բուժելու համար։

Այս անմեղ դեղը դիւրաբեր կը գործէ շնչարգելութեան, հիմնցած հազ, Էնֆլուէնցայի եւ ուրիշ պարագաներու մէջ։

ԿԱԱՏԱԳԻՐ

Ստորագրեալս, Թուրքիոյ Հազգր Էֆ. բնակեալ ի Պոլիս, Տօլմա-պահչէ, Թիւ 25, կը վկայեմ որ 40 տարիէ ի վեր շնչարգելութենէ տառապելով ամենէն հմտագոյն բժիշկներուն դիմեցի եւ շատ ատակ վատնեցի, բայց օգուտ մը չտեսայ, ընդհակառակն հիւանդութիւնը օր. օր սաստկացաւ։ Ինչ ընելիքս չէի գիտեր, երբ դիպուածաւ բանիս բարեկամներ խորհուրդ տուին ինձի որ դիմեմ Կալաթա, Վօյվոտայի պանահանոցին քով Թիւ. 95-97 Գ. էմ. Քարուանայի անգլիական վաճառատունը։ Հոն ծախուած «ԲՕՈՒԷԼԻ ԱՆԻՍՈՆԻ ՊԱԼՍԱՄ»ը գործածեցի եւ երեք ամիսէն կատարելապէս բժշկուեցայ։ եւ զայս հրատարակելը մարդասիրական պարտք մը կը համարիմ ինձի։

Կ. Պոլիս 4 ապրիլ 1 92

Ստորագրեալ ԷՍԱՏ ՀԱՅՈՒ

Ընդհ. Մթերանոց Էմմանուէլ Քարուանայի անգլ. վաճառատունը Կալաթա, Վօյվոտա փողոց, Թիւ 95 97 կը գտնուի նաեւ բոլոր լաւ դեղավաճառներ եւ դեղավաճառաց քով։ 608

ԱՌԱՂՋԻՔՈՒԹԻՒՆ—ՈՒԺ—ԿԱՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՈՒԹՈՒՐ ԼԱԼՈՒ.— Վերջին բսան եւ ութսնոց տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս դեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱՑ ԴԱՐՄԱՆն է որ մինչեւ ցարդ գտնուած է, կասա նկապէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, քնատութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վատնում կորուստ, եւ առնական օյժերու կորուստն յառաջ եկած ամէն գործարանական խանգարում։

Կը բուժէ գժուարամարսութիւնը, ջղային եւ սրտի հիւանդութիւնները, լեարդի եւ երիկամանց հիւանդութիւններն, արեան շրջանի բոլոր խանգարումները, ընդհանուր հիւծութիւնն եւ սպառումը կը կասեցնէ կենսական ոյժերու բ եւ է կորուստ որ յառաջ եկած է ո եւ է պատճառէ։

Ջղային տպաւորեալ եւ ասոր հետեւանաց մէջ այս դեղին ազդեցութիւնն անմիջական եւ մեծայուն է Մեկամեղուութեան զգացումներն եւ ախտանիշը կանհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՈՒԹՈՒՐ ԼԱԼՈՒԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԷ ջղային դեղ եւ ուղեղային գոյացութիւնն կրնա եղէ, արեան մէջ մուծանելով կենսական ելեկտրական տարրը, ֆոսֆորը, որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գոյացութիւնն է։ Առնական կորովը կը կենդանացնէ, մարդկային ամբողջ դրութեան մէջ, մ ըմնոյն եւ մարդն տալով մտքի եւ առոյգ առ զբաղութիւն մը, այնպէս որ կարելի է, բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ գոհունակութեամբ։ Ախորժակ է, լը զան, եւ կը ցնդեցնէ արիւն եւ նոր առուգութիւն մը կուտայ ուղեղին, ջղային գրութեան եւ մտաւորական կարողութեանց նշանաւոր յաւելման եւ կոթնութեան եւ բարորութեան զգացմամբ մը այլ վարժութիւն հիւանդը շատուց ի վեր կը դեղնցնէր. Մարսողութիւնը վերանորոգուած։ Ախորժակը հրաշալի կերպով վաւերայ։ Աղեաց պաշտօնը կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Դէմքը կնոջի լինայ, շրթունքը լը գունաւորին, աչքը շողուն կը լինին. մարթը պոյծառ եւ առոյգ գոյն մը կառուցուի, մարդը այլ դրամանան։

Զգուշացէք ստոր նմանութիւններէն։ Տարբոր Լալորի ճշմարիտ ֆոսֆորինը պարունակեալ է այն աւեն շշիերուն մէջ որը բրիտանական կառավարութեան դրոշմը կը կրեն սա բառերով Dr. Lalor's Phosphodyne London England վրան փորագրուած։ Այս դեղին ունցած յաջողութիւն յառաջ բերած է բազմաթիւ վատգա որ եւ վնասակար կեղծեր։

Մեծարանակ եւ փոքրարանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով, Մ. ԷՄՄԻՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱՖ անգլիական մթերատուն մթերատոց, Վօյվոտա պատասխոյրս քով, Գալաթա-Շիշլիի Թրամվէյներու կայարանը Թիւ 95 եւ 97։ 602

EMULSION SCOTT

Պարծանքատուրը ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԵՐ ԵՒ ՀԱՒԻԲԵԼ

Նոր մէթոտով բուժում

ԾՆՆԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՏՕԲԹ. ԵՕՐԿԻՕՍ ԱՆՏՕՆԻՍՏԻՍ

Վկայեալ Վիեննայի Հանրաբարձն

Բրօֆ. Նիւման (Neuman) Քաբոզի (Kaposi) ու Տիթելի (dittel) հետ աշխատակցելով ազգու յանձնարարականներ բերած է.

ՀԻՒԱՆԱՊԷՍ ԿԸ ԲՈՒԺԷ ՄՈՐԹԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԵՐՆ ՈՒ ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԸ

Տօրթ. Անտօնիսատս առանց հիւանդին դուրս զլացնելու առանց պահեցողութեան ու ներքին դեղերու. իրեն յատուկ պարզ եղանակով մը կը բուժէ գաղղիական ախտն ու մարթի հիւանդութիւնը։

Ամէն օր կէս օրէն առաջ ժամ 8էն (Ը. Ե.) մինչեւ 10 և կէսօրէն վերջ մասը 2—5 հիւանդները կընդունի իր դարմանատունը Բերա անգլիական գեսպանատան մօտերը Սարգիս փողոց Թիւ 20։

28—150

ՏՕԲԹԼՕՌ

Ք. Լ. ՍԻՆԿՐՕՍ

Բիմեադարձ Ն. Կ. Վեհափառութեան վերակացեալ Զուրիխի Համալսարանէն օգնական Բրօֆ. Վրէհամի եւն. եւն,

Կը տարբերուէ ամէն տեսակ լոյծ և կարծր Նիւթ, կաթ, գինի, իւղ. քսենար, ջուր, հանրային ջուր, ամէն տեսակ ոգեւոր ըմպելի, մէգ խուր և այլ այս կարգի նիւթեր ու մանրադիտական առարկաներ և գլխաւորաբար ամէն տեսակ հանքեր

ՆՈՐՎԷԿԻՈՑ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Շատ մը բժիշկներու յանձնարարութեամբ Նորվեկիոյ առաջնակարգ ձկան իւղ բերել տուած բլլալով, լաւ մը տարբերութիւնէ և անոնց անխարդախ բլլալը գիտակցանալէ ապացուցանելէ վերջ մասնաւոր չիներու մէջ կը ծախէ իր իսկ տարբերութիւնովը։

ԲԻԾԵՐԸ ՄԱՔՐՈՂ ՁՈՒՐ

Մասնաւոր բաղադրութիւն մը որ լաթերու, չուխայի, թաւիշի, փողկապի, ձեռնոցի եւ ուրիշ ամէն զգեստեղէններու բիծերը վայրկենապէս կը հանէ առանց հետք մը ձգելու։

Դիմել Կալաթա Եիբսէր Գալաթրբրմ Տօրթ. Սինկրօսի Թիւ 52 բիմեական աշխատանոցը։

(25)

Ապահովագր. ընկերութիւն ԹՐԻԷՍԴԷ

ԸՆԿԼՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄ. ՈՒԱԾ 1831ԻՆ

ՀՐԴԵՀ, ԿԵԱՆՔ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.

Ընդհ. գործակալ, ԱԼՖՐԷԴ ՄԻՋՐԱՀԷ

Գալաթիա, Քամանտոս խան Թիւ 2

548 86—150

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՌՈՒՍԱԿԱՆ

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնը

Բշ. 24/8 Յունիսի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 25/9 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Գիրէոնի ճամբով

Դշ. 26/10 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաֆում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Դշ. 26/10 Մեվասարոյի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Եշ. 27/11 Յունիսի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուր. 28/12 Ալեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԳԻ.—Փետրուար 25/9, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները Մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ դիմի հանդիպին Քրիթոլի, Գէյրուն, Նաֆա եւ Փոր-Սայիտ գաղտ. ն 562

Արտոնատէր Կ. Ա. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ